

ฝัน-ร่าง-สร้าง-ทำ

: ผังเมืองสุขภาวะแห่งมหาบตาพุด

คุณฝันให้
มหาบตาพุด
เป็นเมืองแบบไหน

ผังเมือง
มหาบตาพุด
จะเป็นเช่นไร

มาร่วมกันฝัน
ร่วมกันร่าง ร่วมกันสร้าง
ร่วมกันทำผังเมือง
แห่งสุขภาวะให้เป็นจริง
กันเถอะพื่น้อง

ทำ
ร่วมลงมือ^{กัน}
ทำเมืองให้น่าอยู่^{กัน}
อย่างที่ฝันกันไว้

สร้าง
ร่วมกันสร้างสรรค์
ขับเคลื่อนผังเมือง
ให้เป็นจริง

ร่าง
ร่วมกันร่างผังเมือง
ให้เป็นไปตามฝัน

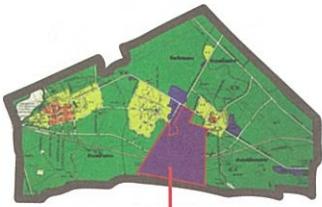
ฝัน
ร่วมกันวางแผน
อนาคตของเมือง

WA
754
ม686ผ
2559

ผืนของรัฐ...ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาได้กำหนดให้มาตราพุ่ดเป็นพื้นที่อุดสาหกรรมหนักของประเทศไทย นำมาสู่การเปลี่ยนผันที่สีเขียวและสีเหลือง ซึ่งมีชุมชนท้องถิ่นาศัยอยู่ท่ามกลางมีคนในผังเมืองรวมให้เป็นพื้นที่สีขาวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนในงานต่างๆ ขยายมาขิดติดกับบ้านเรือนของประชาชน

ผังเมือง ปี 2531

พื้นที่อุดสาหกรรมรวม

ผังเมือง ปี 2534

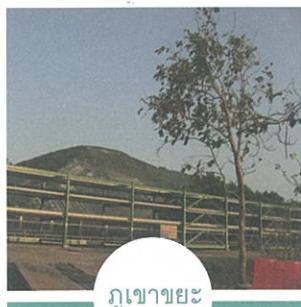
พื้นที่อุดสาหกรรมรวม

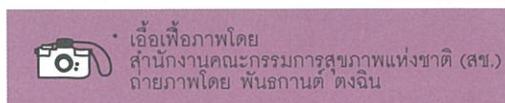
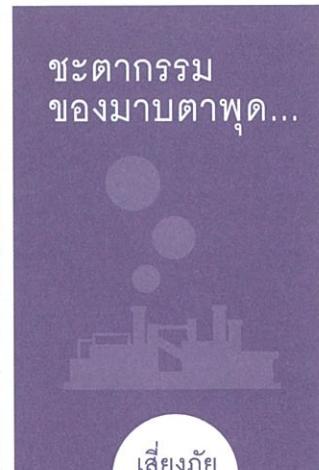
ผังเมือง ปี 2546

พื้นที่อุดสาหกรรมรวม

ภูเขาขยะ

คลิงพัง
ผั่งหาย*เพื่อนบ้าน
คนใหม่*มลพิษ
ทาง
อากาศน้ำฟ้าไม่ได้กิน
นำดินไม่ได้ใช้เข้าเพื่อภาพโดย
สถานีงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สสจ.)
ถ่ายภาพโดย พื้นที่การต ด ลงจันชะตากรรม
ของมาบตาพุ่...เสียงวัย
สารเคมี*

ผังเมืองรวมปี 2546 ได้ทบทอดอยุการบังคับใช้ตามกฎหมายเมื่อเดือน พฤษภาคม 2553 ขณะนี้ (มีนาคม 2553) อยู่ในระหว่างการจัดทำร่าง ผังเมืองฉบับใหม่ขึ้นมา โดยมีการปรับพื้นที่สีม่วงในผังเมืองปี 2546 บางส่วนไปเป็นพื้นที่สีขาวที่ขยายม่วง ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับอุดสาหกรรม ที่ไม่ก่อผลกระทบ

การเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ระหว่างผังเมืองปี 2546 และ ร่างผังเมืองฉบับใหม่ (ข้อมูลเดือน ก.ย. 2553)

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	
	ผังเมือง ปี 2546 ¹	(ร่าง) ผังเมืองใหม่ ²
ที่อยู่อาศัยหนาแน่น้อย	17,781	24,286
ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง	4,035	4,272
ที่ดินป่าและพืชสวน	2,300	1,309
ที่ดินประกอบอุตสาหกรรม และคลังสินค้า	43,951	16,891
ที่ดินประกอบอุตสาหกรรมที่ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ	0	9,218
ที่ดินประกอบอนุรักษ์ชนบท และเกษตรกรรม	0	4,267
ที่ดินประเภทชั่วคราวและเกษตรกรรม	61,339	64,776
ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อ农นาการ และรักษาความสิ่งแวดล้อม	226	1,530
ที่ดินประกอบอนุรักษ์ป่าไม้	964	14,921
ที่ดินประกอบสถาบันการศึกษา	454	297
ที่ดินประกอบคลังสินค้า	395	302
ที่ดินประกอบสถาบันราชการ สาธารณะและสาธารณูปการ	3,105	3,404
ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษา ³ คุณภาพดินแวดล้อม การท่องเที่ยว และการประมง	0	59,831

¹ เทคนิคanalytic hierarchy process (AHP) ของ Teknini Lab จำกัด. รายงานผลการศึกษาโครงการประเมินผลผังเมืองรวมฉบับสมบูรณ์ โครงการประเมินผลผังเมืองรวมบจก.อุดสาหกรรมหลักและชุมชน จ.ระยอง.

² ให้ข้อมูลการร่างผังเมืองใหม่ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2553) และ³ นำมาคำนวณโดยใช้โปรแกรม ArcGIS

● ชวนกันฟัน...

จากการวางแผนดังกล่าว นำไปสู่ข้อเสนอในการปรับปรุงร่างผังเมืองฉบับใหม่ ภายใต้แนวคิดสำคัญ 2 ประการ คือ

- 1 ไม่เพิ่มภัยคุกคามจากอุตสาหกรรม โดยการลดพื้นที่สีขาวทั้งหมดในร่างผังเมืองฉบับใหม่
- 2 พัฒนาพื้นที่บริเวณรอบเขตอุตสาหกรรม ให้กลายเป็นวงแหวนสีเขียว (green belt) เพื่อสุขภาวะของชุมชน โดยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวหลากหลายรูปแบบ ให้ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันและสอดคล้องกับการเพิ่มพื้นที่สีเหลือง ให้ชุมชนเมืองได้เดินโดยย่างเท้าสะสันและมีคุณภาพ อาทิ...

พื้นที่สีเขียวอ่อน
เพื่อการพัฒนา
สังคมและคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม

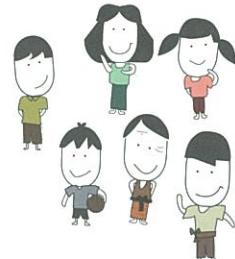

พื้นที่สีเขียวเข้ม
เพื่อพัฒนาชุมชน
ท้องถิ่นและเกษตร-
กรรมให้ก้าวหน้า

พื้นที่สีขาวทั้งหมด
เพื่อส่งเสริมรักษาธรรมชาติ。
และป้องกันความเสี่ยง
จากอุตสาหกรรม

เย!!...ได้เวลา
ฝันถึงวันดีๆ
กันแล้วพวกเรา

● ชวนกันสร้าง...

ในช่วงที่มาบตาพุดกำลังจะมีผังเมืองฉบับใหม่จัดอีกครั้งเป็นโอกาสอันดีที่เราจะชวนกันมาฝันถึงการสร้างผังเมืองสุขภาวะที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตคนมาบตาพุดให้ดีขึ้น

● ชวนกันทำ...

ผังเมืองสุขภาวะจะเป็นจริงได้ ก็ต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากชุมชนและทุกภาคส่วนช่วยกันผลักดันให้มีการประกาศใช้ตามกฎหมาย

● ชวนกันทำ...

การจัดทำผังเมืองเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการสร้างสุขภาวะ แต่เมืองมาบตาพุดจะนำอยู่ขึ้นมาได้ ก็ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายช่วยกันลงมือทำเพื่อสร้างผังให้เป็นจริง

อื๊ะ..อื๊ะ..
หยุดอ่านตรงนี้ก่อน

ผังเมืองที่จัดทำขึ้นมาใหม่
ไม่มีผลย้อนหลัง ไม่มีการไล่
ไม่ย้ายใครออก และ
ไม่มีการขาดเชี่ยวใดๆ ทั้งสิ้น
ใครที่เป็นกังวลอยู่
กับนายใจได้เลยจ้า

ด้วยเหตุนี้...ผังเมืองทางเลือกเพื่อสุขภาวะจึงได้ถูกร่างขึ้นมา
โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของร่างผังเมือง
ฉบับใหม่ในบางส่วน (โปรดพิจารณาด้านหลังเพื่อดูรายละเอียด)

ผังเมืองนั้นสำคัญใน

การทำผังเมือง คือ การกำหนดแนวทางพัฒนาเมืองในอนาคต โดยจะมีการวางแผนการให้ปัจจุบันที่ดินให้สอดคล้องกับทิศทางที่วางไว้และออกเป็นข้อกำหนดเพื่อบังคับใช้ตามกฎหมายต่อไป

ทุกสิ่งเริ่มต้นได้ด้วยความฝัน

การทำผังเมืองเริ่มต้นขึ้นได้จากการให้จินตนาการผลานองค์ความรู้ แล้วหาดผันกันออกแบบลายเป็นเป้าหมายของการพัฒนาเมือง จากนั้นจึงเริ่มลงมือวางแผนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จะนั้น เมืองที่เราอยู่จะเป็นเช่นไร ก็ขึ้นอยู่กับเราว่าจะผันให้พื้นที่นี้ พัฒนาไปในทิศทางใด

ผ่านจะเป็นเมือง
อุตสาหกรรม
กำหนดพื้นที่ที่เป็นสีขาว

ผ่านจะเป็น
ชุมชนเมืองกำหนดพื้นที่เป็น
สีเหลือง ส้ม หรือแดง

ผ่านจะเป็น
เมืองเกษตรกรรม
กำหนดพื้นที่เป็นสีเขียว

ผู้ให้โอกาส ไปให้ถึง

วงแหวนสีเขียววงแหวนแห่งสุขภาวะ...

พื้นที่วงแหวนสีเขียว (green belt) ที่ถูกร่างขึ้นมาในผังเมืองทางเลือกฯ สามารถนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อคืนลมหายใจให้กับบ้านด้าพุด และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้นได้

เปลี่ยนบัวข้างนิคมมาบตาพุดให้เป็นสวนสาธารณะ

ภาพจริง

ผังทางเลือกฯ

เปลี่ยนถนนโล่งข้าง รพ.มาบตาพุด ให้เป็นตลาดนัดสีเขียวและลานสุขภาพ

ภาพจริง

ห้องเรียน ๕๐๐ ปี เชิง พัฒนาเมือง

00016718

เปลี่ยน ร.ร.มาบตาพุดพันพิทยาคาร (เดิม)
ให้เป็นพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งมาบตาพุด

ภาพฝัน

ภาพจริง

นี่คือตัวอย่างภาพฝัน
ของการนำพื้นที่บางส่วน
ของวงแหวนสีเขียว
มาพัฒนาเป็นพื้นที่สุขภาวะ
ให้กับคนมาบตาพุด...

จัดทำโดย มูลนิธินโยบายสุขภาวะ 87/495 ม.สสสสวัสดิ์เบอร์ (ช.31) ถ.บางกรวย-ไทรน้อย
ต.บางรักใหญ่ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11110 โทรศัพท์ 02-9209691-2 โทรสาร 02-9208845
สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ 88/39 หมู่ ๔ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง
จ.นนทบุรี โทรศัพท์ 02-8329000 เว็บไซต์ www.nationalhealth.or.th และ www.thia.in.th

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

ร่วมฝัน...ร่วมร่าง...ร่วมสร้าง ผังเมืองสุขภาวะให้มาบตาพุด

เมื่อเรานับไปรุ่งผั่งเมืองใหม่ให้ดูด้วยเป็นผังเมืองทางเลือกเพื่อสุขภาวะ จะมีการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม ๔ ภูมิภาคที่ดังนี้

- พื้นที่อุตสาหกรรม ลดลง 9,486 ไร่
- พื้นที่ชุมชนเมือง เพิ่มขึ้น 2,519 ไร่
- พื้นที่เชิงพาณิชย์ เพิ่มขึ้น 17,168 ไร่
- พื้นที่สำราญสร้างค่าที่ดินบุบบุบ เพิ่มขึ้น 2,165 ไร่
- พื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้ เพิ่มขึ้น 700 ไร่

หมายเหตุ: การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นการประมาณฐานที่เพิ่มพื้นที่ของผังทางเลือกฯ ประมาณที่กันก้าวเดินเมือง

ขอขอบคุณลูกค้าท่าน

- พื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มเติบโต
- พื้นที่ชุมชนเมืองเพิ่มเติบโต
- พื้นที่เชิงพาณิชย์เพิ่มเติบโต
- พื้นที่สำราญสร้างค่าที่ดินบุบบุบ เพิ่มเติบโต
- พื้นที่อนุรักษ์ป่าไม้ลดลง
- พื้นที่ธรรมชาติและภูมิปัญญา
- พื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มเติบโต
- พื้นที่มนต์เสน่ห์และศิลปะ เพิ่มเติบโต
- พื้นที่ประมงและอุตสาหกรรม เพิ่มเติบโต
- พื้นที่มนต์เสน่ห์และศิลปะ เพิ่มเติบโต

สิ่งดีๆ... เมื่อเรามีผังเมืองสุขภาวะ

คืนสีเมืองให้สะอาด

- การปลูกต้นไม้ในวิถีชีวิตริมแม่น้ำ ลด CO₂ ได้เพิ่มขึ้น 22,907 ตัน/ปี และลดปริมาณฝุ่น PM2.5 ในอากาศลง 16,720 ตัน/ปี

คุณภาพอากาศ

- การปลูกต้นไม้ในวิถีชีวิตริมแม่น้ำ ลด CO₂ ได้เพิ่มขึ้น 22,907 ตัน/ปี และลดปริมาณฝุ่น PM2.5 ในอากาศลง 16,720 ตัน/ปี
- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ลดจำนวนหมอกควัน

- การปลูกต้นไม้ในวิถีชีวิตริมแม่น้ำ ลด CO₂ ได้เพิ่มขึ้น 22,907 ตัน/ปี และลดปริมาณฝุ่น PM2.5 ในอากาศลง 16,720 ตัน/ปี
- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ประเมินผลกระทบ

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

คุณภาพดิน

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ประเมินเศรษฐกิจ

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

คุณภาพดิน

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ประเมินสังคม

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

คุณภาพดิน

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ช่องทางการค้า

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- ค่าฝุ่น PM2.5 ลดลง 70% ต่อปี
- ค่าฝุ่น PM10 ลดลง 40% ต่อปี
- ค่าฝุ่น NO₂ ลดลง 30% ต่อปี
- ค่าฝุ่น SO₂ ลดลง 20% ต่อปี